

'We hebben dat hele galeriepad bewandeld, maar kwamen erachter dat het niet onze wereld was'

HEAVY METAL

Zware industrie is een van de inspiratiebronnen van Jos Kranen en Johannes Gille, al tien jaar ontwerpduo Kranen/Gille. Ze vieren hun jubileum met een solotoonstelling in het Noordbrabants Museum.

fotografie Dim Balsem tekst Elsbeth Grievink

'Vorig jaar Jheronimus Bosch, nu Kranen/Gille,' zegt Johannes Gille. Aan de andere kant van de tafel grinnikt Jos Kranen. Nee, de twee ontwerpers hadden in de verste verte niet zien aankomen dat het Noordbrabants Museum hen zou vragen voor een overzichtstentoonstelling. 'Wij zijn niet zulke mediamachines. Maar het is natuurlijk fantastisch om in het museum te staan!' Het ontwerpduo houdt studio op vijf minuten lopen van het museum, in een 19e-eeuwse school. Het klaslokaal hangt vol met oud en nieuw werk, schetsen, prototypes en probeersels. Bij een kop koffie vertellen de ontwerpers hoe ze elkaar leerden kennen op Design Academy Eindhoven. 'We waren geen dikke vrienden. Maar op de een of andere manier was er wel iets. Wij konden altijd met relevantie iets over elkaars werk zeggen,' aldus Kranen. Na hun afstuderen verloren ze elkaar even uit het oog, maar liepen elkaar in 2006 weer tegen het lijf op een feestje, waar ze afspraken om 'iets' samen te gaan doen. Dat werd de Forest-collectie, waarvoor de ontwerpers een archetypische Tirolerstoel combineerden met aluminium, waarop ze de allernieuwste lasersnijstechniek toepasten. Op woensdagmiddag leverde Kranen/Gille zeven stuks bij galerie Priveekollektie in Heusden, om vervolgens naar Rock Werchter te vertrekken. 'Op zondagochtend zitten we met kleine oogjes in de auto. Het concert van Metallica hebben we maar laten schieten, om op tijd bij de

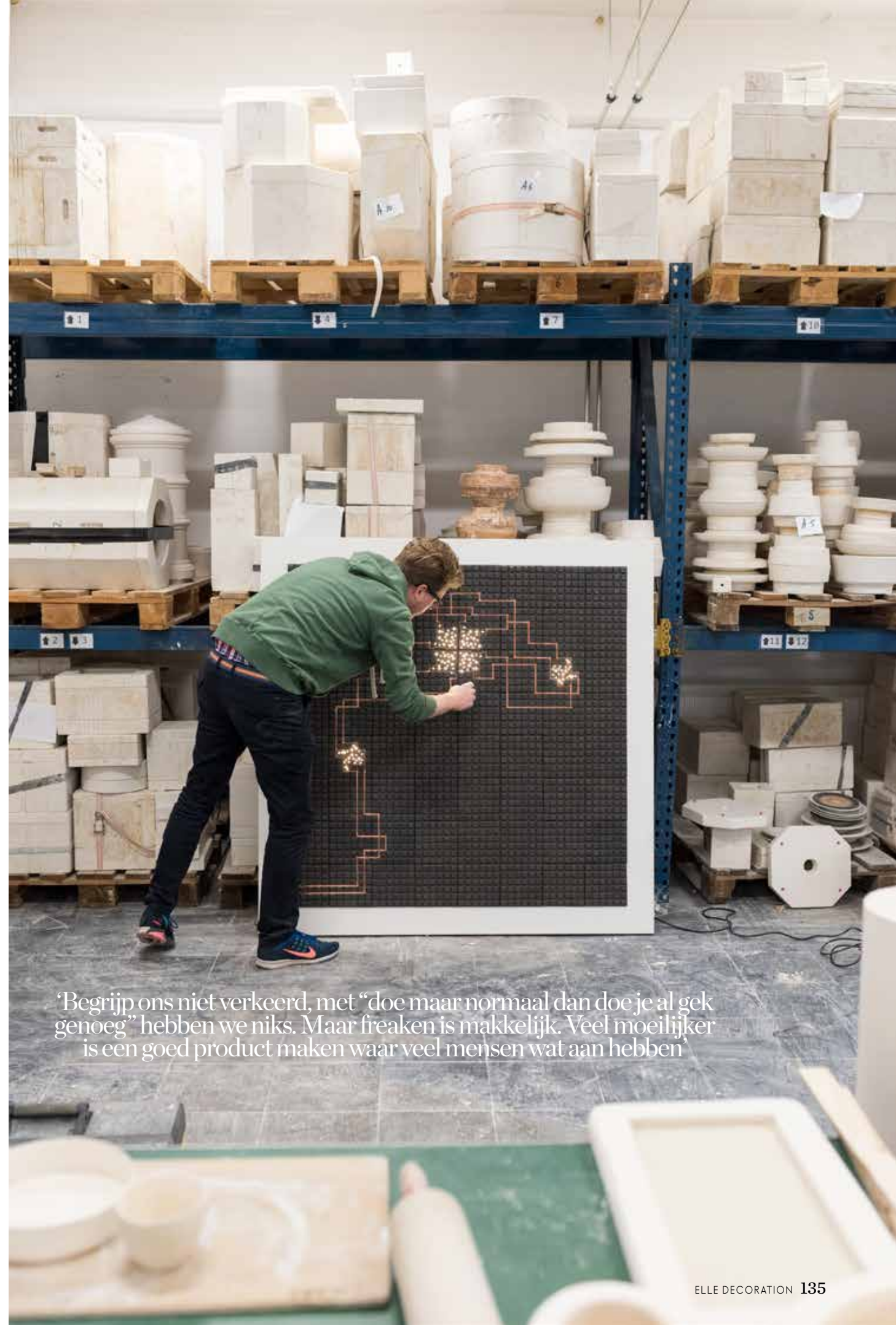

opening te zijn. Daar aangekomen zien we onze stoelen staan. Met allemaal rode stickertjes erop. Ho. Wacht even. Zijn die allemaal verkocht?' Gille: 'In een klap hadden we ons startkapitaal bij elkaar. Toen móesten we wel samen een bedrijf beginnen.'

NAOMI CAMPBELL

Na Heusden volgden Milaan en Londen en overal sloeg het werk van Kranen/Gille aan. Om kort te gaan: 'We hebben dat hele galeriepad bewandeld,' aldus Gille. 'Maar kwamen erachter dat het niet helemaal onze wereld was. We studeerden één jaar na Joris Laarman en Demakersvan af, twee jaar na Maarten Baas. De Design Academy Eindhoven leek ingericht op stardom, de shortcut naar het MoMa. Dus in galeries staan wordt je doel. Of eigenlijk vergeet je een beetje wat het verschil is tussen doel en middel.' Dus gingen ze naar Miami. 'Russen op luxe jachten zouden je hele collectie in één keer opkopen, was ons verteld. Nou, wij waren er klaar voor. Maar wat gebeurde er? De dag dat de beurs opende, viel een van de banken om waarmee de economische crisis begon. Er heerste een nerveuze sfeer en iedereen hield zijn hand op de knip.' Uiteindelijk kreeg Kranen/Gille het werk toch verkocht, maar was het op een rooftop party aan Miami Beach, waar ook Naomi Campbell, Brad Pitt en Pharrell Williams zich lieten zien, dat de nuchtere Brabanders zich realiseerden: dit is niet onze wereld. Ze keken eens goed naar hun bronzen lampen Tesla 1 & 2, die weliswaar betoverend mooi waren, maar voor weinig mensen bereikbaar, want vierduizend euro per stuk. 'Wilden we niet liever voor een groter publiek ontwerpen? Of bleven we op de experimentele weg, waarvoor we, gebonden aan een galerie, voor iedere beurs als een gek nieuw werk zouden moeten produceren?' 'Het antwoord was nee,' zegt Kranen. 'Dat was niet waarom we voor een vrij beroep hadden gekozen.' Dus werd 2010 een kantelpunt, het jaar waarin Kranen/Gille zich conformeerde aan machines. Met hun handen maken ze prototypes, die machinaal geproduceerd kunnen worden. Gille: 'Niet "omdat de schoorsteen ook moet

Kranen/Gille houdt al tien jaar studio in een klaslokaal van een oude school aan de Sint Josephstraat in Den Bosch. Het is klein, maar ieder hoekje wordt benut. Onder het entresol zit een werkplaats, waar prototypes gemaakt worden

'Begrijp ons niet verkeerd, met "doe maar normaal dan doe je al gek genoeg" hebben we niks. Maar freaken is makkelijk. Veel moeilijker is een goed product maken waar veel mensen wat aan hebben'

'Het is óók mooi en nobel om tot de essentie van een product te komen'

Boven De aluminium hanglamp Luftschiif, die de looks van een onderzeeër en een luchtschip combineert was het eerste resultaat van de nieuwe ontwerphouding van Kranen/Gille

Links De weckpotten van Gilles overleden oma inspireerden tot de Meck-lamp en de Meck-vase, twee producten die nostalgisch ogen maar in grote oplage geproduceerd worden. Voor het Zuiderzeemuseum maakte Kranen/Gille een nieuwe versie van de lamp, die er als stolp fungeert. De oorspronkelijke weckpotten van Gilles oma worden ook getoond in het Noordbrabants, met ingemaakte appeltjes en al

roken", maar omdat het ook mooi en nobel is om tot de essentie van een product te komen. Roderick Vos heeft het ons vaak op het hart gedrukt: denk eraan dat je vormgever bent! Op onze beurt geven wij dit door aan generatiegenoten of nieuwkomers.'

Kranen: 'Begrijp ons niet verkeerd, met "doe maar normaal dan doe je al gek genoeg" hebben we niks. Maar freaken is makkelijk. Veel moeilijker is het een goed product te maken, waar veel mensen wat aan hebben.'

VIJANDIG GEBIED

Er veranderde wel meer in tien jaar tijd, dan alleen hun ontwerphouding. Kranen en Gille werden allebei vader. Op dinsdagen zijn de ontwerpers bij hun kinderen thuis. 'We zijn er een stuk efficiënter van geworden,' zegt Kranen. Personeel hebben ze niet. Eén stagiair, dat is alles. 'Ook weer een les van Roderick Vos: blijf klein, blijf beweeglijk.' De ambities, daarentegen, groeien alleen maar. 'We zijn strategischer geworden, we kennen meer mensen, de wereld opent zich. We willen mooie dingen de wereld in helpen, met leuke mensen. We willen vérder.' De tentoonstelling in het Noordbrabants Museum zien ze dan ook als een nieuw ijkpunt. 'Doordat we ook de tentoonstelling mochten vormgeven, kregen we de kans om de wereld rondom onze producten te schetsen, zoals we die bij het ontwerpen in ons hoofd hebben.' Gille slaat een boek open met beelden van Edward Burtynsky en bladert door de beelden van sloopschepen, zware industrie en desolate gebieden. 'Dit soort plaatjes van vijandig gebied hebben ons enorm geïnspireerd. Net als de analytische natuurfoto's van Karl Blossfeldt. In het museum laten we die werelden versmelten met de onze. Er komt veel verroest staal aan te pas.' *'De industriële natuur van Kranen/Gille' is van 11 februari t/m 14 mei te zien in het Noordbrabants Museum.* hetnoordbrabantsmuseum.nl, kranengille.com

